

Het is te zien, het is te ruiken! (Ben Stikvoort)

De herfst is in het land. De bladtooi van de bomen verkleurt in fraaie tinten, de bessen aan de struiken stralen je tegemoet. Het ruikt naar een aroma van pittige kruiden. Na een al te droge zomerperiode biedt de heide weinig kleurrijks. Daarentegen zijn bladtooi en bessenschoon het bewonderen waard. Advies van de natuurmensen is dan ook: trek er op uit. Geef de ogen het genot van een kleurenpracht en ruik de herfst. Tussen windvlagen door en de buitjes trotseren kun je zo veel genieten. Alleen, wat is de kennis van die wondere wereld toch beperkt.

Al is het niet noodzakelijk alle namen te weten van hetgeen ons voorgetoverd wordt, enige kennis verrijkt het leven. Neem nu de rozenbottels. Soms bloeien de rozen nog tot diep in de herfst en dan bieden ze ons hun bottels aan. En weet u, juist de bottels van de wilde roos zijn de mooiste en tevens de meest voorkomende. Laatst kwam iemand bij mij op bezoek en we praatten nog even na aan mijn voordeur. Daar staat een forse struik, de Aucuba japonica, met haar groenglanzende bladeren met gele stippen. Zij draagt nu vuurrode bessen. Ik wees mijn bezoeker er op. Hij liet zich ontvallen nooit dit mooie natuurproduct gezien te hebben. Ik bemerkte dat hij er van genoot. Ik denk dat we elkaar soms attent moeten maken op die kleine, soms spectaculaire, natuurwonderdjes.

Behalve de plantenrijkdom versiert het dierenrijk ook de herfst. Neem nu het spinnenrag. Hebt u wel eens even halt gehouden op een wandeling voor het kunstwerk dat een spin gesponnen heeft? Raapte u vroeger ook beukenootjes? En verzamelde u ook eikels en glanzende kastanjes? Het is niet gek om ook nu er enkele op te rapen en deze thuis op een schaal te leggen met wat bladeren van groen naar goudbruin. Wellicht een enkele bloem en een varenblad bieden u dan een herfststuk aan. Het siert de kamer en brengt tot bezinning dat een nazomer geen vergane glorie behoeft te zijn.

Als u uw kennis wilt verrijken of meer wilt weten hetgeen u hebt ontdekt of er vragen over heeft, dan is er binnen onze eigen afdeling van IVN Gulp & Geul een plantenwerkgroep waar u beslist welkom bent.

Het is nu niet mijn bedoeling om wat boeken aan te prijzen, maar ik trof in een blad een recensie aan van een uit het Engels vertaald werkje: "Plotseling diep in het woud." De Israëliische schrijver Amos Oz vertelt hoe de

onkunde van de natuur plaats maakte voor een ontdekkingsstocht. Het is een sprookje. De juffrouw van de schoolklas, Emmanuela, legde haar leerlingen uit hoe een beer er uitzag, hoe een gaai riep in het bos, welk geluid een hert maakt in de nacht, hoe de dauw het spinnenweb betovert, hoe de eekhoorn haar wintervoorraad verzamelt en nog veel meer. Maar de kinderen hebben nog nooit een gaai gezien, laat staan hem horen schreeuwen. Nog nooit zagen ze een eekhoorn vruchten verzamelen. Er waren kinderen die hun schouders ophaalden en dachten, die juffrouw verzint maar wat.

De dieren hebben zich teruggetrokken in het bos, dat donker is en gevaarlijk. De bomen en de planten zijn ook verdwenen uit het straatbeeld Ze zijn gerooid want er moet meer asfalt komen en al dat bladval is hinderlijk. Twee kinderen doorbreken het taboe en gaan op speurtocht. Ze lopen in het bos en zien het ene wonderlijke plantje na het andere, ze staan voor die bijzondere paddestoel waarover toch alleen in sprookjes verteld wordt. Ze horen een vogel fluiten en staan versteld van de bonte specht die hamert tegen de boomstam. Op de terugweg besluiten ze om al dat gebeuren in de wondere wereld te vertellen aan iedereen die het maar horen wil. Wij mogen wat leren van de ontdekkingsstocht van die kinderen.

Het is een genot de herfst te vieren.